

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: Pv 66/17/8807-34
EEČ: 2-66-527-2017

Michalovce 25.05.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, písmeno e, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX
povolanie: bez pracovného pomeru
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, písmeno e, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase v období od marca 2016 do 16.01.2017 v rodinnom dome v XXXXX. XXXXX, okres XXXXX bývalý manžel XXXXX, narodennej XXXXX a otec mal. XXXXX, nar. XXXXX, obaja trvale bytom XXXXX, okres XXXXX opakovane a sústavne spôsobuje svojej bývalej manželke psychické utrpenie pohrdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu s stresu, bezdôvodným odopieraním spánku a to tým spôsobom, že napriek tomu, že sa odsťahoval z och spoločného domu v obci Nacina Ves č. XXXXX okres XXXXX, bez jej vedomia vstupuje do domu, odkiaľ odnáša rôzne veci, poškodzuje zariadenie, čím ju obmedzuje v užívaní ich spoločného majetku a ohrozuje jej psychické zdravie, maloletému synovi spôsobuje psychické utrpenie, stres a strach v dôsledku čoho sa maloletý pomočuje, má strach zostávať doma sám, má strach z kontaktu s otcom,

Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v Michalovciach,

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície XXXXX uznesením sp. zn. ORP-25/1-VYS-MI-2017 zo dňa 27.04.2017 podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začal trestné stíhanie a uznesením rovnakej spisovej značky zo dňa 17.01.2017 podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vzniesol obvinenie XXXXX pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, b, e/, odsek 3 písm. d/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Po skončení vyšetrovania vyšetrovateľ PZ predložil tunajšej prokuratúre na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis s návrhom na zastavenie trestného konania. Po preštudovaní predloženého vyšetrovacieho spisu som sa s predloženým návrhom nestotožnila.

V priebehu vyšetrovania boli k veci vypočutý obvinený XXXXX, svedkyňa poškodená XXXXX, maloletý poškodený XXXXX, súdom ustanovený opatrovník maloletého XXXXX, ako aj svedkovia XXXXX, XXXXX, XXXXX.

Obvinený XXXXX vo svojej výpovedi v priebehu vyšetrovania uviedol, že v júni 2015 podal žiadosť o rozvod manželstva s XXXXX, s ktorou boli manželka od roku 2002. V auguste v roku 2015 sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti, po tom čom ho vtedajšia manželka napadla a poranila mu ruku, pričom v tejto veci je vedené trestné stíhanie na Obvodnom oddelení PZ v Strážskom. Odsťahoval sa k rodičom. Dňa 11.11.2015 bolo manželstvo Okresným súdom XXXXX rozvedené a maloletý syn zverený do osobnej starostlivosti matky s jeho neobmedzeným stykom a určením výživného, ktoré pravidelne platí. Odkedy sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti, za manželkou nechodí, zámerne sa s ňou nestretáva. Je však pravdou, že do domu chodil, ale len vtedy, keď nikto nebol doma, a to z toho dôvodu, aby skontroloval, či je všetko v poriadku, lebo je to aj jeho dom, nakoľko nemali vyporiadané BSM. Tvrdenie bývalej manželky, že do domu chodí v jej neprítomnosti a berie jej veci sa nezakladá na pravde, nakoľko ako uviedol do domu chodí preto, lebo je to aj jeho dom, ale žiadne veci odtiaľ neberie. Z jej strany sú to podľa jeho názoru účelové tvrdenia, lebo si myslí, že keď ho bude neustále hlásiť na polícií, zlepší si tým možnosť získania majetku pri vyporiadaní BSM. Ďalej uvádza, že je pravdou, že si z domu zobral televízor zn. Samsung, ktorý bol jeho, kúpili mu ho rodičia a zobral ho k sebe domov. Túto skutočnosť však hneď nahlásil na polícií v Strážskom, aby ho bývalá manželka znova neobvinila, že berie jej veci. Raz pri návšteve domu zistil, že bývala manželka pozamykala všetky interiérové dvere a nemohol sa po dome voľne pohybovať, prostredníctvom právneho zástupcu jej poslal výzvu, aby mu uvedené priestory sprístupnila. Výzvu prevzala, avšak ju nerešpektovala a vtedy všetky šetrným spôsobom odstránil, vrátane pántov. Vo svojej výpovedi uvádza, že nie je pravdou, že k nej domov nemôže nikto chodiť, lebo vyháňa ľudí z dôvodu vstupu na jeho pozemok. V tejto veci existuje rozhodnutie súdu o jej práve prechodu cez pozemok, pričom on toto rozhodnutie súdu rešpektuje. Priznáva incident, ktorý sa stal počas návštevy bývalých svokrovcov, kedy ho manželka nechcela vpustiť do domu, pričom vošiel na terasu, zabúchal na okno,

bývala manželka na neho začala vrieskať, načo jej on odpovedal, že keď nemôže byť v dome on, tak v ňom nemôžu byť ani jej rodičia. Čo sa týka vstupnej brány do dvora domu, uvádza, že do nej žiadny zásah neurobil, to bývala manželka zavolała do domu elektrikára, ktorý neodborným zásahom túto bránu pokazil a dá sa otvoriť len mechanicky. Čo sa týka garážovej brány, je pravda, že ju zamkol, nakoľko ak ju nemôže využívať on, prečo by ju mala využívať ona. K vstupu do domu uvádza, že disponuje len kľúčmi od predných dverí, pričom keď je manželka doma, kľúče sú vsunuté vo dverách, a teda on sa do domu nedostáva. Vo veci uviedol, že jeho bývala manželka sa správa neúctivo voči jeho rodičom, ktorým vulgárne nadáva, pričom tak činí aj na verejnosti, čo sa rieši ako priestupok. Čo sa týka maloletého syna, aj keď má súdom neobmedzený styk s dieťaťom, nestretáva sa s ním, nakoľko podľa jeho vyjadrenia bývala manželka mu stretávanie so synom neumožňuje, synovi zakazuje s ním komunikovať, ovplyvňuje ho, navádza ho proti nemu. Nikdy synovi nenadával, neponižoval ho. Na záver uviedol, že nie je pravdou nič čo tvrdí jeho manželka, je nevinný, chce len vyporiadanie BSM, aby už mal od nej pokoj.

Svedkyňa poškodená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že spolu s maloletým synom XXXXX býva v rodinnom dome v obci XXXXX, ktorý nadobudla počas trvania manželstva s obvineným XXXXX. Ako uvádza, vydatá za obvineného bola od roku 2002, pričom od začiatku bolo ich manželstvo úplne v poriadku, až pokiaľ sa v roku 2009 nepresťahovali do rodinného domu, kedy medzi nimi nastali problémy. Manžel sa zamestnal ako obchodný zástupca pre spoločnosť Nicolaus. Odvtedy chodil po akciách, v telefóne mal sms-ky od rôznych žien. Celú domácnosť finančne ťahala ona. Počas celého manželstva sa o neho starala, on ju stále ponižoval, jej ako aj synovi zakazoval návštevy. Od augusta 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, manžel býva u svojich rodičov, ktorých dom je hneď vedľa ich spoločného domu. Vo svojej výpovedi uviedla viaceré schválnosti, ktoré jej podľa jej názoru vykonáva bývalý manžel, ako je poškodenie kotla, prerezanie kábla zo satelitu, či kosenie trávy v skorých ranných hodinách. Nezniesiteľné správanie bývalého manžela voči nej podľa jej názoru trvá od augusta 2015. Podľa jej vyjadrenia správanie bývalého manžela smeruje k tomu, aby ju vyštval z domu. Čo sa týka jeho správania voči nej fyzicky ju nenapadol, spočiatku jej nadával, avšak v súčasnosti sa prakticky nestretávajú, prichádza k nej len vtedy keď k nej niekto príde, čo on sleduje a následne tých ľudí vyháňa, ako to bolo v prípade jej rodičov.

K veci bol vypočutý maloletý svedok poškodený XXXXX. Vo veci uviedol, že jeho otec bol strašne zlý človek. Po tom čo sa odsťahoval im robil zle, lebo chcel, aby sa odsťahovali. Uvádza situácie, kedy raz v zime na bránu dal reťaz, aby sa nemohli dostať do dvora, v dôsledku čoho on prechladol. Odkedy dal v dome dole všetky dvere, nevie zaspáť a zhoršil sa mu priemer. Uvádza, že v dome im miznú veci, ako sú darčeky, ale aj peniaze, ktoré mal on uložené v pokladničke. Pri stretnutí mu otec nadáva, ponižuje ho, spolu so starým otcom neustále opakujú, že mama bude trpieť, preto, lebo opustila otca. Odkedy sa rodičia rozviedli, neustále chodia na políciu, čo nebaví, sedieť tam 3-4 hodiny.

K veci boli vypočutá svedkyňa XXXXX, matka poškodenej XXXXX, ktorej výpoveď je v zhode s výpoveďou poškodenej. Svedkyňa XXXXX, ktorej výpoveď sa zhoduje v výpoveďou poškodenej, avšak podľa jej slov nikdy nevidela, aby obvinený svoju bývalú manželku udrel, to čo s ňou on robil je však podľa jej názoru psychický teror. Nakoľko je poškodená sama a nemá sa komu vyhovoriť, zveruje sa s týmito

vecami jej.

Triedna učiteľka maloletého XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že maloletého učí od piateho ročníka, v súčasnosti je žiakom ôsmej triedy. Jeho prospech sa podľa jej poznatkov zhoršil, čo však nie je podľa názoru nič neobvyklé, u chlapcov skôr bežné. Príčinu zhoršenie prospechu, ako aj počet vymeškaných, ale ospravedlnených hodín, pripisuje aj rozvodu rodičov. Uviedla, že maloletý je tichší chlapec, nikdy sa jej na nič nestážoval.

Svedok XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že uznesením Okresného súdu v Michalovciach sp. zn. 21 Tp/19/2017 bol ustanovený ako opatrovník maloletému XXXXX. Maloletého pozná, nakoľko bol prítomný pred jej výsluchom pred vyšetrovateľom.

V priebehu vyšetrovania bola do konania pribratá znalkyňa z dobrej psychológie XXXXX, na vyšetrenie poškodených XXXXX a maloletého XXXXX.

Zo záverov vypracovaného znaleckého posudku vyplýva, že osobnostná štruktúra poškodenej XXXXX je bez symptómov psychopatológie, resp. známkov duševnej poruchy. Jej vnímanie a interpretácia niektorých sociálnych situácií môže byť do istej miery subjektívna, ovplyvnená jej aktuálnym citovým prežívaním resp. jej negatívnymi skúsenosťami, ktoré súvisia s dlhodobým neriešením prešetrovaného trestného činu. Avšak za súčasných okolností je pre ňu ťažké vytvoriť si vnútorný, ale aj vonkajší odstup od celej záležitosti, nakoľko je zahľtená riešením problémov, ktoré sú predmetom vyšetrovania. Má pocit ohrozenia bezpečnosti, osobnej slobody. U poškodenej však neboli zistené známky, ktoré by napĺňali diagnostické kritéria týranej osoby.

Z vyšetrenia maloletého XXXXX, ktorého výsledky sú zhrnuté vo vypracovanom znaleckom posudku, vyplýva, že ide o osobnosť z psychologického hľadiska v pubertálnom vývinovom období. Správanie je toho času poddajné, bez výraznejších prejavov vzdoru. Pasívne sa prispôsobuje, prijíma dané podmienky. Vyjadruje, že má z otca strach, že je kvôli otcovi nešťastný. Na nevedomej úrovni u maloletého rezonuje potreba mať dobrého, starostlivého otca, avšak na nevedomej úrovni svojho otca už nezaraďuje medzi členov svojej rodiny. Jeho citová väzba s otcom je narušená, jeho vzťah s ním je dysfunkčný. Voči otcovi cíti zlosť, hnev, ale aj sklamanie, vníma ho ako hlavný zdroj konfliktov v rodine. Identifikuje sa so želaním matky: „ Aby sa už vyriešil ten problém s otcom, aby sme už mali od otca pokoj.“ Avšak ani u maloletého neboli zistené známky, ktoré by napĺňali diagnostické kritéria týranej osoby.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti páchatelom, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súd spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia

dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestný činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 208 Trestného zákona trestného činu týrania blízkej alebo zverenej osoby sa dopustí ten, Kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,
- c) nútením k žobrote alebo k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav alebo spôsobilej poškodiť jej zdravie,
- d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie, alebo
- e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa ods. 3 ustanovenia § 208 Tr. zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) z osobitného motívu,
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

Podstatou konania páchatel'a, ktorým môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 tr. zákona, bez ohľadu na to, ktorou z demonštratívne v tomto ustanovení uvedených foriem sa dopustí, je vždy spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti, dozore alebo výchove.

„Týraním osoby“ v zmysle uvedeného ustanovenia je zlé zaobchádzanie, ktorým páchatel' prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, vyznačujúci sa určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti, musí však ísť o konanie, ktoré blízka osoba alebo zverená osoba pre jeho intenzitu, hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie.

Podľa § 127 ods. 4 Tr. zák. blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len

vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pocítovala ako ujmu vlastnú.

Objektom trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák. je ochrana blízkyh osôb a osôb, ktoré sú zreteľom na nedostatok veku alebo, hoci aj v plnoletosti, pre chorobu, starobu, invaliditu, mentálnu retardáciu v starostlivosti alebo výchove iných osôb. U oboch kategórii osôb ide najmä o ochranu pred domácim násilím.

Na základe vykonaného vyšetrovania a s prihliadnutím na jeho výsledky bolo potrebné konštatovať, že konanie obvineného nemožno považovať za týranie v zmysle citovaného ustanovenia Trestného zákona. Nebolo preukázané, že by konaním obvineného dochádzalo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bolo vznesené obvinenie. Súčasne nebolo zistené, aby vyššie uvedené konanie vykazovalo zákonné znaky inej skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Vyšetrovanie nepreukázalo takú intenzitu protiprávnych útokov obvineného a ani takú mieru ich hrubosti, bezohľadnosti alebo bolestivosti, aby tieto mohli byť v súhrne hodnotené ako trestný čin. Aj napriek odlišnej interpretácii konania obvineného, jednak v jeho výpovedi ako aj vo výpovedi poškodenej, možno konštatovať, že príčinou je nevysporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo, ktoré je predmetom civilného konania.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. „*priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo inom zákona, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.*“

Podľa § 214 ods. 1 Tr. por. prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti som dospela k záveru, že postúpenie predmetnej trestnej veci v zmysle § 214 ods. 1 Tr. poriadku je v súlade s ustanovením § 20 zákona č. 372/90 Zb. o priestupkoch v znení noviel, pretože vzhľadom na čas spáchania skutku zodpovednosť za priestupok nezanikla.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Dagmar Baťalíková
prokurátorka